

5.OSZTÁLY: MAGYAR IRODALOM

Szövegértés

Kedveseim! Szövegértés, olvasd el figyelmesen, majd oldd meg a feladatokat!

ÉLET A SARKVIDÉKEN

A sarkvidékeken igazán embert és állatot próbáló az élet. Főként a hosszú és kemény tél miatt. Nem csoda hát, ha fontos a családi összefogás az állatok között.

JEGESMEDVE

Az Északi – sark legnagyobb ragadozója, bár a rövid nyár alkalmával egy kis „zöldséget” (zuzmókat és algákat) is fogyaszt a hús mellé. Hatalmas testét igazi csodabunda borítja! Bundáját két réteg alkotja. A felső réteg a vízálló „dzseki”. A hosszú, durva szálú, olajjal átítatott fedőszőrök még úszás közben is szárazon tartják az alsó réteg pihecsálait. Az alsó réteg pulóver és mentőmellény egyben. A csőszzerű pihecsálakban, valamint a szálak között megrekedt levegő ugyanis kiválóan szigetel. Ráadásul úszás közben a víz felszínén tartja az állatot. Képzeld, ez a bunda olyan jól szigetel, hogyha infravörös kamerán néznéd meg a mackót, szinte csak a lehelete látszódna, mert a bunda nem bocsát ki hőt!

Ilyen felszereléssel sem könnyű neki, hiszen a sarkvidék nem bővelkedik táplálékforrásban. Ennélfogva mackóinknak az élete szinte állandó vándorlásból áll. Éppen ezért kiváló futók és úszók. Gondoltad volna, hogy akár napi hetven kilométert is lekocognak, és kilenc napig is képesek egyhuzamban úszni.

A bocskok pedig a legzordabb tél végén jönnek a világra. A gondos mamamackó barlangot váj a hóba és a jégbe. Itt alszik aztán téli álmat, amelynek a végén megszületnek a kis bocskok! A kis, újszülött macik csupaszok. Az első négy hónapjukat a hóba vájt barlangban töltik. Utána a mindenre odafigyelő mamával együtt bújnak elő, hogy sok játék közben felfedezzék a világot.

SARKI RÓKA

Lompos farkú vörös rókánk sarkvidéki rokona a sarki róka. Hazai rokonánál kisebb termetű, és fülei sem akkorák, hogy a hővesztesége minél kisebb legyen. Gyakran kíséri el a jegesmackókat egy-egy vadászatra néhány jó falat reményében. Ha nem sikerül a maradékból elcsennie, akkor sem esik kétségbe: lemmingeket fog a sarkvidék pusztaságain. Rendkívül tömött bundáját évente kétszer lecseréli. Divatosan, évszakhoz illően öltözködik: téli bundája hófehér, nyári bundája szürkésbarna.

A sarki rókák igazán családcentrikusak, hiszen a rókakölykök gyakran egyéves koruk után is a szülőkkel maradnak. Ha kell, besegítenek az újabb rókakölykök felnevelésébe is. Csak ezt követően választanak maguknak párt és költöznek el hazulról.

CSÁSZÁRPINGVIN

Hiába keresnénk őket az Északi-sarkvidéken, mert délen laknak. Nagyon elegánsak, fekete-fehér tollruhájuk akár az öltöny, és nagyon jól szigetel. Odavannak a társaságért. Nagy csapatokba gyűlnek össze, úgy halásznak. Még a fiókákat is együtt nevelik! Tojásaikat a lábukon tartva, hasukkal melegítve keltik ki.

Miután a fiókák kikeltek, és már kinőtték a totyogós korból, összetereleik őket az „óvodába”, amíg a szülők horgászni mennek. Itt nagyobb biztonságban vannak a ragadozóktól is. A kis pingvinek sokat játszanak és csúszkálnak a jégen.

KÉRDÉSEK, FELADATOK:

1. MI JELLEMZI A JEGESMEDVE TÁPLÁLKOZÁSÁT? SATÍROZD BE A HELYES VÁLASZ BETŰJELÉT!

- A. Egész évben vegyesen fogyaszt húst és növényeket.
- B. Kizárólag hússal táplálkozik.
- C. Nyáron növényi étrendet követ, míg télen csak húst fogyaszt.
- D. Tipikusan hússal táplálkozik, de nyáron növényeket is eszik.

2. MI ALKOTJA A JEGESMEDVE BUNDÁJÁNAK EGYES RÉTEGEIT?

Felső réteg:

.....

Alsó réteg:

.....

3. NEVEZD MEG A JEGESMEDVE BUNDÁJÁNAK HÁROM FUNKCIÓJÁT!

1.....

2.....

3.....

4.MIRE VADÁSZIK A SARKI RÓKA?

.....

5.MI A KÜLÖNBSÉG AZ EURÓPÁBAN HONOS RÓKA ÉS A SARKI RÓKA KÜLSEJE KÖZÖTT?
SATÍROZD BE A HELYES VÁLASZ BETŰJELÉT!

- A. Az Európában honos állat kisebb termetű, és a füle is kisebb, mint a sarki rókáé.
- B. Az Európában honos állat kisebb termetű, de a füle nagyobb, mint a sarki rókáé.
- C. Az Európában honos állat nagyobb termetű, és a füle is nagyobb, mint a sarki rókáé.
- D. Az Európában honos állat nagyobb termetű, de a füle kisebb, mint a sarki rókáé.

6.HOGYAN KÖLTIK KI A TOJÁSAIKAT A CSÁSZÁRPINGVINEK? SATÍROZD BE A HELYES VÁLASZ
BETŰJELÉT!

- A. A hasuk alatt melegítve.
- B. A hóba vájt üregben.
- C. A jégen csúszkálva.
- D. A lábuk alatt tartva.

7.HOL ÉLNEK EZEK AZ ÁLLATOK?

.....

8.EZEK AZ ÁLLATOK EMLŐSÖK! MI JELLEMZŐ AZ EMLŐSÖKRE! ÍRD LE!

.....

.....

.....

.....

ÜGYESEK VAGYTOK!

